



# EKONOMİ & HUKUK BULUŞMALARI Tekirdağ

ekonomi

27 Mayıs 2024

**Av. Egemen Gürcün**

**Tekirdağ Barosu Başkanı**

Değerli Katılımcılar,

Sizleri şahsım ve Tekirdağ Barosu adına saygıyla selamlıyor, bu etkinliğin gerçekleşmesinde emek veren herkese ve katılımlarınız için sizlere şükranlarımı sunuyorum.

Bugün burada, hukuk ve ekonomi arasındaki ilişkiyi, bu iki disiplinin nasıl etkileşimde bulunduğunu ve birbirlerini nasıl şekillendirdiğini detaylı ve karşılaştırmalı bir şekilde ele almak ve etkilerini değerlendirmek amacıyla toplanmış bulunuyoruz.

Ülkemizin içinden geçtiği bu zor zamanlarda, hukukçuların ve iş insanlarının bir araya gelerek fikirler üretebilmesi ve tartışabilmesi, siyaset kurumunun oluşturacağı politikaların belirlenmesi noktasında oldukça kıymetlidir. Bugünkü toplantının bu yönüyle ele alınmasının ve alanlarımızda tespit edilen olumsuzlukların açıkça ortaya konulması bakımından önemli bir fırsat sunduğunu düşünmekteyim. Bahsedilecek hususların düzeltilerek geliştirilmesi ile daha iyi bir toplumsal, ekonomik ve sosyal düzenin tesisine katkı sağlanması hedeflenmelidir.

İşte bu sorumlulukla, güzel şehrimizin pek kıymetli katılımcılarının yer aldığı bu buluşmada ülkemizin en önemli hukuk kurumlarından

biri olan Tekirdağ Barosunun Başkanı olarak fikirlerimizi, uyarılarımızı ve önerilerimizi paylaşmayı bir görev olarak görmekteyim.

Değerli konuklar;

Hukuk ve ekonomi, modern toplumların köklerini oluşturan iki önemli alandır. Hukuk, toplumun düzenini sağlamak, adaleti temin etmek ve hakların korunmasını sağlamak amacıyla belirlenmiş kurallar bütünüdür. Bu kurallar, yasama organı tarafından belirlenir ve kanunlar şeklinde ifade edilir. Yargı ise bu kuralların uygulanmasından sorumludur. Yargı organları, hukukun belirlediği kurallara uygun olarak davaları ve anlaşmazlıkları çözmek için kararlar verir.

Fakat Türkiye'de son yıllarda yargı sisteminde yaşanan gelişmeler, ulusal ve uluslararası düzeyde dikkat çeken sorunlara işaret etmektedir. Yargının temel prensipleri olan bağımsızlık, tarafsızlık ve adalete erişim konularında ortaya çıkan endişeler, yargının kurucu unsuru olan savunmanın içinde bulunduğu zor koşullar, ülkenin demokratik yapılanması ve hukukun üstünlüğü ilkesine olan güveni maalesef olumsuz etkilemektedir.

Hukukçu kimliğimle ifade etmek gerekir ki, Anayasamızın 153. Maddesi 4. Fıkrasında yer verilen “*Anayasa Mahkemesi'nin kararları yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzel kişileri bağlar.*” Hükmüne rağmen bu mahkemenin verdiği kararlara uyulmaması yargı organları arasındaki saygı ve uyumun zedelenmesine yol açmış, Türkiye'de yargının bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğü konularında ciddi endişeler doğurmuştur.

Demokratik toplumun yapı taşları olan yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkesi son yıllarda aşındırılmakta, Türkiye'de yargı organlarının siyasi etkilere maruz kaldığına ve bağımsızlığına dair endişeler sıkça gündeme gelmektedir. Özellikle yargı mensuplarının seçiminde, coğrafi teminata aykırı biçimde tayininde veya terfilerinde siyasi müdahalelerin olduğu yahut disiplin süreçlerinde HSK

tarafından bu hakim ve savcılarının korunduğu yönündeki eleştiriler oldukça yaygındır.

Bildiğiniz gibi hukukun üstünlüğü ilkesi, herkesin kanun önünde eşit olduğu, hukukun herkese adil ve tarafsız bir şekilde uygulandığı bir düzeni ifade eder. Bu ilke, keyfi yönetim uygulamalarına karşı bir güvencedir ve bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin korunmasını teminat altına alır.

Adaletin zamanında ve etkin bir şekilde sağlanması, hukukun üstünlüğü ilkesinin temel unsurlarından bir tanesidir. Ancak Türkiye'de yargı sisteminin işleyişinde gün yüzüne çıkan aksaklıklar ve yargılama süreçlerinin aşırı uzunluğu, adaletin sağlanmasına yönelik ciddi bir engel teşkil etmektedir. Özellikle bazı davalarda yıllar süren mahkeme süreçleri, vatandaşların ve kurumların adalete erişimini zorlaştırmaktadır. Öte yandan özellikle iş dünyası için birçok avantajı barındıran uluslararası tahkim kararlarının tanınmasındaki sorunlar ile Yargıtay'ın konservatif tutumu da alternatif yolları daha da düşümlenmektedir.

Yine ifade ve basın özgürlüğü, demokratik bir toplumun olmazsa olmazlarından. Ancak Türkiye'de son yıllarda ifade özgürlüğüne yönelik kısıtlamaların derinleştiği ve gazetecilere yönelik baskıların arttığı görülmektedir. Gazetecilerin tutuklanması, medya organlarına yayın yasağı cezaları ve yüksek idari para cezalarının kesilmesi ifade özgürlüğü konusunda ciddi endişelere yol açmaktadır.

Değerli dinleyiciler,

Türkiye'deki yargı sorunlarına çözüm bulmak için kapsamlı bir yargı reformuna ihtiyaç vardır. Son günlerde de ülkemizin gündeminde olan 9. Yargı Paketi herkesin malumudur. Yargı reformu süreçlerine yargının kurucu unsuru olan savunmanın örgütlü yapısı olan Baroların ve hukuk – ekonomi dünyasındaki kurum ve kuruluşlar ile STK'ların görüşlerinin alınmadan hazırlanması esas ihtiyaçları karşılamaktan maalesef uzaktır. Ülkemizde yapılacak Yargı Reformlarının öncelikli

hedefleri arasında avukatlık mesleğinin güçlendirilmesi ile yargının bağımsızlığını ve tarafsızlığını güvence altına almak, yargılama süreçlerini hızlandırmak, adaletin daha erişilebilir hale gelmesini sağlamak ve ifade özgürlüğünü merkeze koymak yer almalıdır. Ayrıca yargı sisteminin şeffaflığını artırmak, isabetli karar verebilmesini sağlayacak önlemleri almak ve yargıya olan güveni yeniden tesis etmek için etkili adımlar atılmalıdır. Son günlerde gündemde olan Anayasa tartışmalarını bu perspektiften ele almak demokratik toplumun tüm kesimlerinin taleplerinin dikkate alınması bakımından da oldukça kıymetlidir.

Yukarıda özetlemeye çalıştığım Türkiye'de sıklıkla ortaya çıkan yargı sorunları, ülkenin demokratik yapısını ve hukukun üstünlüğü ilkesine olan inancını zedelemektedir. Bu sorunların çözümü için acil ve etkili adımlar atılması ve yargının ve iş dünyasının tüm bileşenlerinin dahil edildiği kapsamlı bir yargı reformunun hayata geçirilmesi gerekmektedir. Ancak bu şekilde Türkiye, adil, şeffaf ve öngörülebilir bir yargı sistemine sahip olabilir ve demokratik değerlerine daha sağlam bir şekilde bağlı kalabilir.

Değerli katılımcılar;

Hukuk ve yargı ilişkisine kısaca değindikten sonra aramızdaki değerli ekonomistlerin affına sığınarak “Ekonomi” kavramına da kısaca değinmek istiyorum, ekonomi kıt kaynakların üretimi, dağıtımını ve tüketimi süreçlerini inceleyen ve bu süreçlerin verimli bir şekilde yönetilmesini amaçlayan bir bilim dalıdır. Ekonomi bilimi içinde yer alan ve benim özellikle konuşmamda yer vermek istediğim ve bugün burada bizlerle beraber olan iş dünyasını da yakından ilgilendiren kavram ise “Ekonomik Kalkınmadır.” Ekonomik kalkınmanın gerçekleşmesinde hukukun rolü ve etkisi oldukça önemlidir.

Güçlü bir hukuk sistemi, iş dünyası için güvenli liman ortamı sağlar. Yatırımcılar, hukukun belirli ve istikrarlı bir çerçeve sunması sayesinde daha güvende hissederler. Bu da yatırımların artmasını

teşvik eder ve ekonomik büyümeyi destekler. Hukukun üstünlüğü ilkesinin korunması toplumun tüm kesimlerinin yasal güvencelere sahip olmasında ve toplumsal refahın artırılmasında kilit rol oynar.

Hukuk, ticari sözleşmelerin geçerliliği ve uygulanabilirliği konusunda da güvence verir. Güçlü bir sözleşme hukuku, ticari anlaşmaların sağlam temellere dayanmasına ve ihtilafların önlenmesine yardımcı olur. Bu da iş dünyasının açısından ekonomik faaliyetlerin nitelikli bir biçimde çoğalmasını sağlar. Özellikle gerek ulusal gerekse de uluslararası nitelikteki ihtilafların çözümünde tahkimin önemini de buradan bir kez daha İstanbul Tahkim Merkezi yönetim kurulu üyesi olarak hatırlatmak isterim.

Adil ve şeffaf bir hukuk sistemi, mülkiyet haklarının korunmasında da kritik bir rol oynar. Mülkiyet haklarına saygı gösterilmesi, yatırımcıların maddi varlıklarının güvence altına alınmasını sağlayarak uzun vadeli yatırımları teşvik eder. Güçlü bir mülkiyet hukuku, ekonomik kalkınmanın sürdürülebilirliği ile istihdam açısından çok kıymetlidir.

Yine çarkları doğru işleyen bir hukuk sistemi, haksız rekabeti engeller, adil bir rekabet ortamı yaratarak iş dünyasında yenilikçiliği teşvik eder, kaliteyi artırır ve tüketicilere daha iyi ürün ve hizmetler sunulmasını sağlar.

Kıymetli Tekirdağlılar ve değerli misafirlerimiz;

Biraz önce ifade ettiğim gibi ekonomik kalkınmanın sağlanmasında hukukun rolü ve etkisi büyüktür. Güçlü ve modern bir hukuk sistemi, iş dünyasında itimadın oluşmasını sağlar, yatırımları cesaretlendirir ve büyümeyi destekler. Bu nedenle, adalet sisteminin güçlendirilmesi ve etkin bir şekilde uygulanması, ekonomik kalkınmanın önündeki engellerin ortadan kaldırılmasında kritik bir öneme sahiptir. Bugün yargı ve iş dünyasının yaşadığı sorunların nedenleri ortaktır ve bu sorunların çözümünde bugünkü gibi birlikte çalışmanın önemini altı çizilmelidir.

Toparlayacak olursak, Modern toplumların refah düzeyini ve sürdürülebilirliğini belirleyen ekonomik gelişim ve hukukun üstünlüğüdür ve kavramlar birbirlerini karşılıklı olarak destekler ve güçlendirir. Bugünkü buluşmanın ve Adana ve Tekirdağ'ın ardından devam edecek olan “Ekonomi ve Hukuk Buluşmaları” serisinin bu açıdan Türk ekonomik ve adalet sisteminde ilerleyen süreçte önemli bir yer tutacağını ve ülkemize yön verecek politikaların oluşturulmasında katkı sunacağına eminim.

Ayrıca ifade etmek isterim ki hukukun üstünlüğünün sağlanması, sadece yasal ve kurumsal reformlarla değil, aynı zamanda toplumsal bilinç ve kültürel değişimlerle de desteklenmelidir.

Bu sayede, daha adil, refah içinde ve sürdürülebilir bir gelecek inşa edebileceğimize inanmaktayım.

Bu ülkenin yetiştirdiği hukukçular olarak ülkemizin ve yurttaşlarımızın lehine olacak her türlü çalışma ve iş birliğinin içerisinde yer almaktan mutlu olacağımızı ifade ediyor, beni sabırla dinlediğiniz için çok teşekkür ediyorum.